Sklepi Sveta z dne 11. maja 2010 o internacionalizaciji [1] visokošolskih ustanov

(2010/C 135/04)

SVET EVROPSKE UNIJE –

OB UPOŠTEVANJU NASLEDNJEGA:

1. Z bolonjsko deklaracijo z dne 19. junija 1999 je bil vzpostavljen medvladni postopek, namenjen oblikovanju evropskega visokošolskega prostora do leta 2010, ki ga Evropska unija dejavno podpira. Ministri za visoko šolstvo iz 46 sodelujočih držav, ki so se 28. in 29. aprila 2009 sestali v mestu Leuven/Louvain-la-Neuve, so pozvali visokošolske ustanove k nadaljnji internacionalizaciji dejavnosti.

2. Svet je z Resolucijo z dne 23. novembra 2007 o posodobitvi univerz za pospeševanje konkurenčnosti Evrope v svetovnem gospodarstvu znanja [2] pozval države članice, naj podpirajo internacionalizacijo visokošolskih ustanov, tako da spodbujajo zagotavljanje kakovosti z neodvisnim ocenjevanjem in medsebojnim pregledom univerz, poskrbijo za večjo mobilnost, spodbujajo uporabo skupne in dvojne diplome ter poenostavijo priznavanje kvalifikacij in časa študija.

3. Evropska unija s tretjimi državami že dolgo sodeluje na podlagi sklopa politik in instrumentov, v katerih ima visokošolsko izobraževanje vedno večjo vlogo. V sporazume o sodelovanju s partnerji po vsem svetu so pogosto vključeni tudi podpora za vzpostavitev visokošolske infrastrukture in programov sodelovanja ter okviri za politični dialog na tem področju. Sodelovanje na področju visokošolskega izobraževanja je poleg tega pomemben del večstranskih okvirov sodelovanja, kot sta Unija za Sredozemlje, severna dimenzija ali vzhodno partnerstvo.

4. S Sklepom št. 1298/2008/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 je bil vzpostavljen akcijski program Erasmus Mundus 2009–2013 za izboljšanje kakovosti visokošolskega izobraževanja in spodbujanje medkulturnega razumevanja s sodelovanjem s tretjimi državami [3].

5. Program *Tempus IV* (2007–2013) podpira modernizacijo visokega šolstva v partnerskih državah Vzhodne Evrope, Srednje Azije, Zahodnega Balkana in Sredozemlja, predvsem s projekti sodelovanja in partnerstvom med univerzami. Za akademsko sodelovanje z drugimi regijami po svetu so bili sprejeti drugi programi, kot so programi sodelovanja z industrializiranimi državami ali programi *Edulink, Nyerere in Alfa*.

6. Dejavnosti „Marie Curie“ v sedmem okvirnem programu za raziskave in tehnološki razvoj spodbujajo odličnost in mobilnost evropskega raziskovanja ter zagotavljajo splošno podporo razvoju vrhunskih dinamičnih kadrovskih zmogljivosti, pri čemer upoštevajo dejstvo, da ima raziskovanje že samo po sebi mednarodno razsežnost.

GLEDE NA NASLEDNJE:

1. Visokošolsko izobraževanje ima vse pomembnejše mednarodne razsežnosti, ker vse več visokošolskih ustanov izobražuje študente iz tretjih držav, se vključuje v izmenjave študentov, osebja, projektov in znanja ter sodeluje v mednarodnih akademskih in znanstvenih projektih.

2. Evropske visokošolske ustanove so zaradi kakovostnih programov, ki so edinstveni z vidika raznolikosti in poglobljenosti, zelo privlačne za mednarodni akademski svet kot študijske destinacije ter partnerice v skupnih izobraževalnih in raziskovalnih podvigih.

3. Poleg tega je Evropi uspelo oblikovati orodja, kot je skupno ogrodje kvalifikacij, ki povezujejo nacionalne sisteme in ogrodja kvalifikacij s skupno evropsko referenčno točko [4], ter uspešno oblikovati skupno razumevanje na določenih področjih, na primer glede zagotavljanja kakovosti [5], kar vzbuja vse večje zanimanje partnerjev na svetovni ravni.

4. Mednarodni programi za sodelovanje EU in politični dialog s tretjimi državami na področju visokošolskega izobraževanja omogočajo svobodnejši pretok znanja, prispevajo k večji kakovosti in mednarodnemu ugledu evropskih visokošolskih ustanov, spodbujajo raziskave in inovativnost, prispevajo pa tudi k boljši mobilnosti in medkulturnemu dialogu ter spodbujajo mednarodni razvoj v skladu s cilji zunanje politike EU.

OB SKLICEVANJU NA NASLEDNJE:

Svet meni, da je v visokošolskem izobraževanju za študente, profesorje in raziskovalce zelo pomembno spodbujanje učne mobilnosti, ki bogati človeški kapital s pridobivanjem in izmenjavo znanja, razvojem jezikovnih in medkulturnih kompetenc ter s spodbujanjem osebnih stikov zagotavlja boljše možnosti za zaposlitev. Svobodnejši pretok znanja, ki ga omogoča mobilnost, lahko poleg tega okrepi ustvarjalnost in inovativnost.

---

[1] V tem besedilu izraz „internacionalizacija“ pomeni razvoj mednarodnega sodelovanja med visokošolskimi ustanovami v EU in tretjih državah.

[2] Dok. 16096/1/07 REV 1.

[3] UL L 340, 19.12.2008, str. 83.

[4] Evropsko ogrodje kvalifikacij (UL C 111, 6.5.2008, str. 1).

[5] Npr. evropski register za zagotavljanje kakovosti v visokem šolstvu ter evropski standardi in smernice za zagotavljanje kakovosti v evropskem visokošolskem prostoru; prvi in drugi so bili vzpostavljeni v okviru bolonjskega procesa.

SE KLJUB TEMU ZAVEDA, DA:

izobraževalne ustanove po vsem svetu vse bolj tekmujejo, da bi v okviru mobilnosti pridobile čim več mednarodnih študentov, in da hkrati tudi drugi partnerji na svetovni ravni razvijajo strategije, da bi spodbudili odpiranje svojih visokošolskih ustanov navzven in pritegnili najbolj nadarjene;

SE STRINJA, DA:

1. je mednarodno sodelovanje na področju visokošolskega izobraževanja pomembno in koristno in si zato zasluži podporo na nacionalni ravni in na ravni EU. Takšno sodelovanje prispeva k izboljšanju kakovosti in inovativnosti poučevanja, učenja in raziskovanja ter prinaša koristi tudi pri ustvarjanju znanja. Visokošolsko izobraževanje ima osrednjo vlogo pri razvoju posameznikov in družb, saj spodbuja socialni, kulturni in gospodarski razvoj ter aktivno državljanstvo in etične vrednote. Sodelovanje na področju visokošolskega izobraževanja bi moralo biti zato vključeno v politike EU za zunanje sodelovanje in hkrati biti prilagojeno posebnim potrebam, interesom in razvoju zadevnih partnerskih držav, pri čemer ne bi smeli pozabiti na načelo subsidiarnosti;

2. je treba podpreti tiste pobude in programe EU, ki spodbujajo sodelovanje na področju visokošolskega izobraževanja in imajo evropsko razsežnost, ter pobude in programe, ki spodbujajo delo visokošolskih ustanov v skupnih akademskih projektih in pri krepitvi evropskih mrež ter s tem pri odpravljanju preostalih ovir med nacionalnimi sistemi. Spodbujanje sodelovanja evropskih visokošolskih ustanov s primerljivimi ustanovami na svetovni ravni je pomembno, ker zagotavlja kakovost in odličnost. Tovrstno sodelovanje je med drugim že pripomoglo k uvedbi inovativnih študijskih smeri ter omogočilo nadnacionalne programe za pridobitev skupne, dvojne in večkratne diplome. Programe EU za akademsko sodelovanje bi bilo treba organizirati tako, da bodo omogočali razvoj zelo prepoznavnih in učinkovitih izvedbenih mehanizmov ter v svet pošiljali jasna, dosledna in prepričljiva sporočila;

3. je visokošolsko izobraževanje v Uniji postalo še bolj privlačno, odkar je sistem diplom zaradi vseevropskega bolonjskega procesa bolje združljiv in primerljiv, pa tudi zaradi uspeha EU pri prilagajanju skupnih pristopov in orodij v zvezi s priznavanjem kvalifikacij in zagotavljanjem kakovosti. Spodbujanje teh prizadevanj na svetovni ravni in odziv na vse večje zanimanje tretjih držav je v skupnem interesu. Forum o politiki izobraževanja v okviru bolonjskega procesa, ki spodbuja politični dialog med evropskim visokošolskim prostorom in drugimi deli sveta, je dobrodošlo orodje za izmenjavo informacij o konkretnih zadevah, ki so v skupnem interesu;

4. bo lahko Evropa zaradi pobud, ki mednarodnim akterjem bolj razumljivo in pregledno predstavljajo evropsko visokošolsko izobraževanje, še privlačnejša študijska destinacija. Treba je nadaljevati študijo za pripravo seznama raznovrstnih nalog in dejavnosti visokošolskih ustanov in oceno izvedljivosti evropskega instrumenta za preglednost, da bi lahko omogočili boljšo „berljivost“ in večjo prepoznavnost posebnih kakovosti evropskega visokošolskega izobraževanja;

5. se vse več tretjih držav zanima za skupne politike in instrumente, ki jih razvija EU za podporo državam članicam pri posodobitvi različnih izobraževalnih sistemov, pri čemer so posebno pozornost pritegnili evropski sistem prenašanja in zbiranja kreditnih točk (ECTS) in evropsko ogrodje kvalifikacij (EQF). Zato je treba poleg mednarodnih akademskih programov sodelovanja na področju visokošolskega izobraževanja dodatno razvijati tudi politični dialog s številnimi zainteresiranimi svetovnimi partnerji, da bi omogočili izmenjavo izkušenj in dobre prakse, ustvarjanje lokalnih zmogljivosti in izboljšanje politik EU na podlagi pozitivnih odzivov;

6. bi moralo biti mednarodno akademsko sodelovanje tudi v prihodnje pomembno sredstvo EU za podporo partnerjem pri posodabljanju, ker lahko EU s strukturiranimi partnerstvi med evropskimi izobraževalnimi ustanovami in tistimi iz tretjih držav prispeva k ustvarjanju lokalnih zmogljivosti – v okviru visokošolskih institucij in na drugih področjih –, obdrži usposobljeno univerzitetno osebje ter okrepi mednarodne izmenjave in mobilnost na akademski ravni;

V SKLADU S TEM POZIVA DRŽAVE ČLANICE, NAJ:

v sodelovanju z visokošolskimi ustanovami ter ob upoštevanju njihove avtonomije ter nacionalnih praks sprejmejo ukrepe za:

1. spodbujanje resnično mednarodne kulture v teh ustanovah, na primer s:

   (a) spodbujanjem sodelovanja in medsebojnega povezovanja med visokošolskimi ustanovami, svetom raziskav in poslovnim sektorjem na mednarodni ravni, in sicer v okviru prizadevanj za popolnoma delujoč trikotnik znanja;

   (b) spodbujanjem in podpiranjem mobilnosti mednarodnih študentov, učiteljev, raziskovalcev in drugega osebja;

   (c) poklicnim usposabljanjem študentov, učiteljev, raziskovalcev in drugih udeleženih v visokošolskem izobraževanju ter zagotavljanjem možnosti za pridobivanje strokovnih kompetenc, potrebnih za delo v odprtem mednarodnem okolju;

   (d) zaposlovanjem osebja z mednarodnimi izkušnjami, ki lahko domače študente in profesorje spodbudi k večji odprtosti navzven;

(e) zagotavljanjem visokokakovostnih učnih načrtov ter uporabo metod poučevanja, ki upoštevajo mednarodno razsežnost;

(f) vzpostavitvijo institucionalnega okvira, ki spodbuja sodelovanje študentov, profesorjev in raziskovalcev v mednarodnih programih, v programih za pridobivanje skupnih, dvojnih in večkratnih diplom ter v raziskovalnih projektih;

(g) spodbujanjem visokošolskih ustanov pri oblikovanju strategij za internacionalizacijo in/ali pri vključevanju te razsežnosti v razvojne načrte;

2. večjo privlačnost visokošolskih institucij na mednarodni ravni, na primer s:

(a) spodbujanjem akademske odličnosti evropskih univerz in izboljšanjem njihove mednarodne prepoznavnosti kot zanimivih krajev za študij in raziskave;

(b) bolj kakovostnimi službami za pomoč mednarodnim študentom, profesorjem, raziskovalcem in drugemu osebju ob prihodu, med bivanjem in ob vrnitvi;

(c) udeležbo v mednarodnih omrežjih za sodelovanje, projektih ter skupnih izobraževalnih in raziskovalnih programih;

(d) spodbujanjem razvoja visokokakovostnih skupnih, dvojnih in večkratnih diplom, vključno s skupnim mentorstvom za disertacije;

(e) s poenostavitvijo priznavanja kvalifikacij in časa študija v tujini ob ustreznem upoštevanju mehanizmov zagotavljanja kakovosti;

3. spodbujanje globalne razsežnosti in ozaveščanja glede družbene odgovornosti visokošolskih ustanov, na primer s:

(a) podpiranjem novih, inovativnih oblik nadnacionalnega sodelovanja med visokošolskimi ustanovami;

(b) zagotavljanjem in izboljšanjem nepristranskega dostopa do visokošolskega izobraževanja in mednarodnih programov mobilnosti, in sicer z ustreznimi spodbudami in pomočjo;

(c) vračanjem znanja družbi na lokalni, nacionalni in svetovni ravni, s tem pa pomagati pri odzivanju na potrebe družbe in pomembne družbene izzive –

ZATO POZIVA KOMISIJO, NAJ:

1. v sodelovanju z državami članicami in ob doslednem spoštovanju avtonomije visokošolskih ustanov pripravi mednarodno strategijo EU za visokošolsko izobraževanje, katere cilj sta boljša usklajenost in dopolnjevanje sedanjih pobud za mednarodno sodelovanje na ravni EU in na nacionalni ravni in ki bo še naprej opozarjala na privlačnost evropskega visokošolskega izobraževanja, raziskav in inovacij in z njimi povezanih zunanjih dejavnosti ter programov in politik EU za sodelovanje na tem področju;

2. zagotovi, da bosta v to strategijo vključeni učna mobilnost in mobilnost na področju raziskav, torej izmenjave med EU in ostalim svetom;

3. še naprej podpira mednarodna partnerstva na področju visokega šolstva, mednarodno akademsko sodelovanje in ukrepe za ustvarjanje zmogljivosti ter spodbuja politični dialog na področju visokošolskega izobraževanja z zainteresiranimi tretjimi državami;

4. spodbuja izmenjavo izkušenj in dobre prakse na tem področju.